

EL ESQUEVELLA

de la TORRATONA

- Per què plora aquest vailet?
- Rebutja aquesta casa perquè només té un pis. En vol una com les d'en Cambó.
- Si les vol tan altes, s'haurà de fer polític.

FERROXYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-mèdulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte pífurigidular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

ORTOPEDIA MODERNA
Fill de B. Carcasona

Taller i Despatx: Escudellers Blancs, 8
Telèfon 10916 Casa fundada en 1875

Aparells exprofessos per a cada malalt
Braguers Reguladors

per a la retenció absoluta de la trencadura.
Faixes per curar estòmacs i ronyons caiguts.

Faixa cotilla abdominal. Models moderns.

Cotilles Ortopèdiques

per a curar o corregir les desviacions de l'esquena.

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Arrepentides, 8 - Telèf. 21361

B A R C E L O N A

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

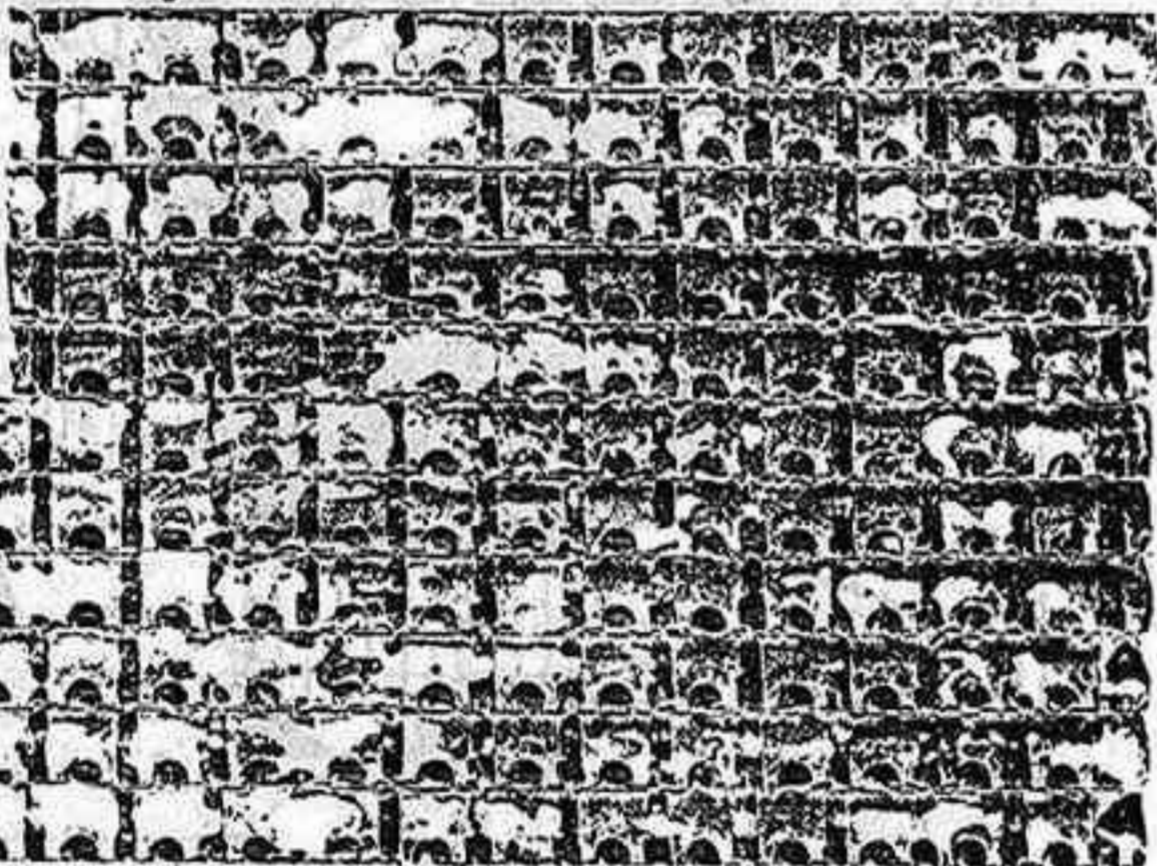

CRÓNICA

Catalunya existeix

L reconeixement de l'existència d'una Catalunya dintre l'Estat espanyol ha estat unànim. Adhuc ho ha reconegut el senyor Royo i Vilanova.

¿Què ha enverinat, què enverina, i què enverinarà les relacions entre Catalunya i la resta d'Espanya? La mala fe política que pugui haver-hi entre els d'ací i els d'allà. I no es el regateix de concessions, precisament. Com tampoc no ho són determinades mesures. Es la passió negativa que es posa en la lluita; és el rancor d'uns, es la mala fe dels altres.

Sense els emmetzinadors de problemes, el problema català mai no hauria arribat a l'estat de crisi a què ha arribat ara. Ajornaments constants, amor a les interinitats, fer i desper, suspicàcies desvetllades, mutus retrets.

Després dels esdeveniments passats, davant de la reconeguda realitat d'una Catalunya, semblava que l'endegament del problema havia de precisar-se ferm. Tot al revés. Les dretes hispàniques fan de les seves, cavernicolejant més que mai. En els altres sectors tot és vacil·lació, tanteig, prova, interinitat, passatemp, desconcert. Diria's que es guita per a eternitzar els problemes. Ai de las malalties que es deixen fer cròniques! Ai del metge que no sap què receptar!

La finalitat de tota política sembla que hauria d'ésser l'avançar damunt terreny aplanat. Cal cercar solucionar els conflictes. Doncs, no. Sembla norma general de política, deixar els problemes vius, i situar-se a determinat marge per a poder actuar des d'ell. Es fa política de *situament*.

¿Per què les dretes s'han hagut de situar «contra Catalunya»? ¿El problema «nacional» català té característiques dretistes o esquerranes? No. Sembla que la solució del problema ha estat facilitada per una si-

tuació d'esqueres, i això sol ha fet que, àdhuc en determinats moments, semblessin «descatalanitzats» elements com els de la Lliga.

¿Per què, amb unanimitat absoluta (després del reconeixement per part de tots d'una Catalunya), no s'ha cercat una fórmula de concòrdia que fes impossible la reacció esquerrista abassagadora que tot bon polític hauria de preveure?

Quants i quants balcons dels que foren endomassats per la festa de la Puríssima ho foren únicament i exclusivament amb banderes catalanes. ¿Aquests dretistes no es poden veure arrossegats en properes actuacions seves per la bandera de les reivindicacions estatutàries?

Si nosaltres actuéssim de polítics, amb viratges de guineu, no fariem aquestes preguntes i aquestes confessions que són de les que es diu que «fan obrir l'ull a l'enemic». Els enemics de Catalunya donen proves d'una ceguesa ciclòpica, cepuesa d'un sol ull portat al mig del front, com la del ciclop de la fàula.

Cap d'ells no s'ha prepuntat res! Cap d'ells no sembla haver meditat. Actuen per la *situació* que tenen. Si pendonegen monarquisme, Catalunya és l'enemiga més enemiga. Si fan de dretes (lleument clapades de republicanisme), la solució al plet català s'ha d'ajornar amb aquells ajornaments que porten la malaltia a les sangs, i fan que el malalt sigui un malalt greu quan menys es pensa. Si actuen d'autonomistes divagaran en regateigs i retrets, estiravassaran el que puguin, mandrejaran tot el que els sigui possible.

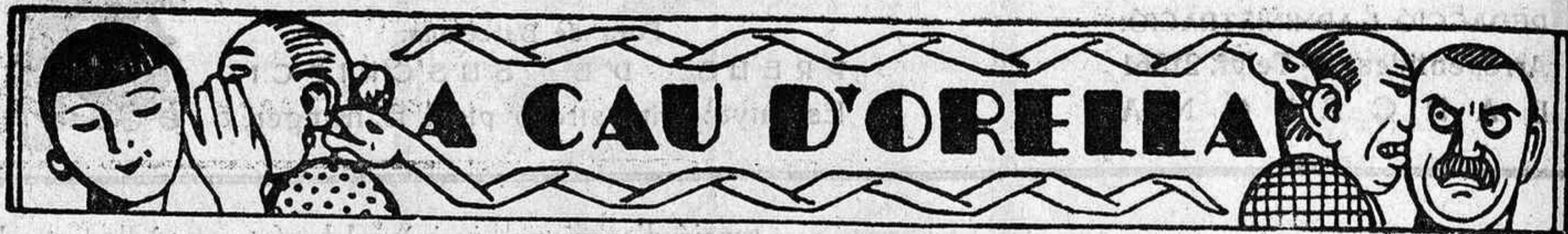
Mentre en els camps enemics de l'Estatut es confessa, ja implícitament ja explícitament, que la corrent estatutària pot desplaçar un gran contingent català i portar-lo a sectors completament enemics, absolutament contraris, s'actua com si no s'albirés semblant possibilitat immediata.

Sense l'il·logisme de la lògica política l'actitud d'aquests sectors semblaria desconcertant. Ara no passa d'un de tants enigmes de l'actuació política dels polítics, portats en vaivé constant a la deriva gairebé sempre.

S'arribarà a conèixer, com a fet natural, que el català és català; el que no s'arribarà a reconèixer que el català — amb característiques especialíssimes de diferenciació — hagi d'ésser tractat amb la diferenciació que les seves característiques exigeixen. ¿I això per què? Per què no es pot lluitar sinó existeixen dues tendències perquè els polítics han d'actuar com a enemics; perquè l'un camp ha de voler el contrari del que vol l'altre.

Per la conveniència política dels polítics seguiria agreujant-se el problema català. Poder parlar de separatismes engresca els unos, i fa cloure les dents dels altres. Sense l'excitació personal dels extrems els fets del sis d'octubre no haurien estat possibles.

Per tots els mitjans s'hauria de cercar que no es repetissin. L'equivocació és que es reconegui que existeix un problema, i no es cerquin els mitjans per a solucionar-lo.

¿Té talent en Gil Robles?

Contestes que rebriem si féssim aquest reportatge «¿Té talent en Gil Robles?»

—Rovira i Virgili. No! (Un no més sec que un tió d'estiu.)

—Francesc Cambó. Veuran... No és pas ase d'un tot. Fins pot acabar tenint cases de dotze pisos.

—Cirera i Voltà. Un sabiàs; se m'assembla!

—Pic i Pon. Es pot dir que sap més coses que Sesostris, un dels nou savis de Gràcia.

—En Miravittles. (No podem reproduir la seva opinió.)

—Un capellà, ex-catalanista i actual lector de l'«A B-C». Es l'únic que pot redimir Espanya, i fer-nos tornar als temps dels bons sous.

—En Burgas, del Romea. Ell m'ha donat idea de no fer més teatre català, malgrat els guanys d'aquesta temporada. Jo admiro dos homes, que si no fossin polítics podrien ésser empresaris dels meus: en Gil Robles i el poeta «impacient», Josep M.ª Perman.

—Amadeu Hurtado. Em sembla un penell de campanar.

—En Cassimir Giralt. De Lerroux, únicament n'hi ha un. Gil Robles, es un lerrouxet.

—L'Estelrich. No sap res d'Eros ni dels misteris de Persèfone.

—La Portera de l'Institut de Sant Isidre. Quin homenàs!

—Ventosa i Calvell. Em reservo l'opinió. Jo sóc un reservat.

—Un, que no ha donat el nom. Tinc desigs de fer-li escriure un llibre de viatges: «De l'Uruguai al Gran Chaco».

—El de la F. A. I. Hi ha vegades que els extrems es toquen. Difereixo la meua opinió.

Els qui van i vénen

Diu que s'ha vist el Noi Primo de Rivera que comprava un lloro en una de les parades de la Rambla. L'ha demanat apte per a cridar «Visca la Monarquia». No ha pogut comprar altra cosa que un lloro vell i borni. Es molt natural.

¿Ja és motiu aquest per fer un viatge a Barcelona?

En Goicoechea ha dit que venia per fer feina! En Goicoechea ni és entusiasta de les coses llampants com ho és Primo de Rivera — tics de l'ofici—, ni perd el temps comprant lloros. En Goicoechea ve a organitzar el «goicoecheisme» barceloní. Es de preveure que dintre un mes ja tindrem una dotzeneta de «goicoecheos». I la dotzeneta d'adeptes serà la gran victòria de Goicoechea, a Catalunya.

—Creu que li baixarà la temperatura?

—Això, ha de preguntar-ho al servei meteorològic.

BAR AUTOMATIC, S. A.

¿Què els ha semblat enguany de les modistetes, de la seva festa?

Hem fet la pregunta: «Què els han semblat enguany de les modistetes i de la seva festa», als següents senyors. I ens han respost:

Pere Coromines: Admiro molt les modistetes barcelonines. Cada dia, en fer-se fosc, m'aturo a les Rambles per contemplar-les. Hi ha cada Llucieta!...

Domenec de Bellmunt: Semblant festa em treu del damunt molts maldecaps polítics!

Ricard Opisso: Les nomenaria totes, Miss de barriada.

J. V. Foix:

Passadís fosc a l'ombra d'un carro;
ratlla florida del desig de trencar nous.
Ambició. Arc voltaic de gratacels. Ciment
de les coses que es trenquen.

(Carai!) Aquest comentari es nostre.

Mestre Guerrero: Las modistillas barcelonesas me parecen halagüeños motivos *schottis*. Que vengan a ver mis obras. Les hago esta recomendación. (El mestre Guerrero mai no fa res per res.)

Josep M.ª Massip: Molt boniques! I vistes tornant de l'Uruguai, encara més!

El doctor Banqué: Gràcils donades de la terra homèrica, ombelicadament barcelonines.

Alvarez de la Campa: «No puedo dar mi opinión. Me preparo para Alcalde y eso exige seriedad.»

En Bertran i Güell: «Me parecen juguetes bellos para antirrepublicanos chicos bien, como yo.»

En Rocha: No em preguntin res de les coses de la terra. Navego.

(El futur dirà de Rocha: «el gran navegante con supresión de la brújula».)

En Ramon Rucabado: Diablots. Valdria més que anessin a les Quaranta hores!

En Pellicena: No les he vistes! M'he passat la diada de la modisteta conspirant.

(Nota de «L'Esquella»): ¿En què conspirarà el senyor Pellicena?)

El nostre dibuixant Altimira: Gentilíssimes. Se'n pot fer una bona plana per al setmanari.

En Bausili: No m'he pogut distreure! Elaboro un pla d'economia política i social per a l'any 1940.

El botiquer: ¿Què vol que ens distregui si no fem cap cèntim?

L'Empleat Municipal: No em preguntin res que no sigui amb referència a l'«aguinaldo» de Nadal. Això em té més preocupat que les modistes. ¿En donaran? ¿No en donaran?

Les posicions inversemblants

Un dia que Anatole France ve signar amb Barbusse un manifest en el qual demanava amor per a la pàtria, ideals constructius i moltes coses més, gairebé

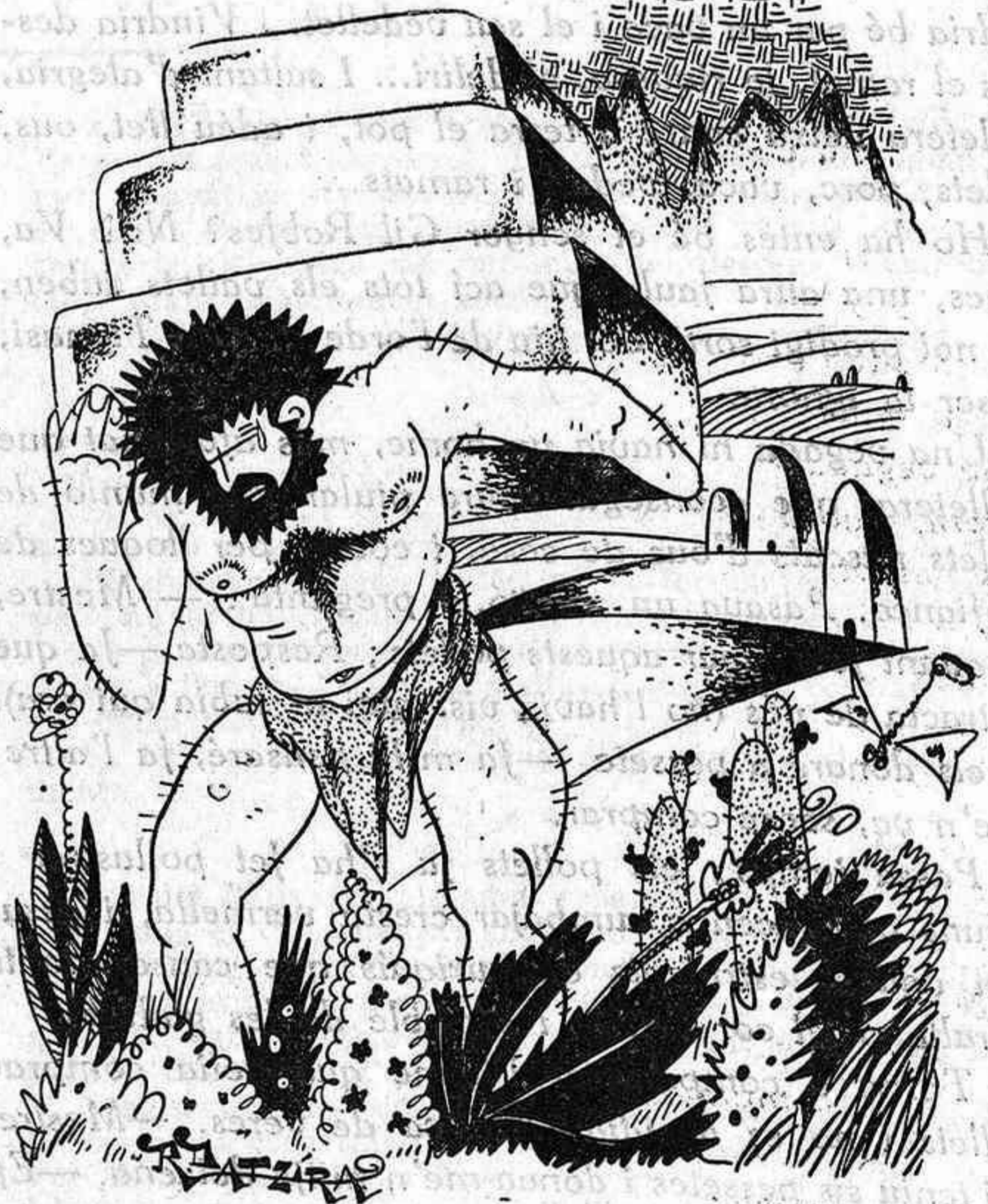
tots els seus llegidors van somriure. Anatole France havia abocat en volums i més volums, les seves befes davant de semblants concepcions dites ranciases.

Avui Jacinto Benavente ha signat—de parella amb Garcia Sanchiz i Callejo (aquell Callejo de la Dictadura: «Yo soy Callejo»), un manifest monàrquic.

Qui podrà creure que Jacinto Benavente sigui monàrquic de cor? Ningú! Ens referim que no ho podrà creure cap llegidor o espectador de l'obra de Benavente. ¿Es que hi ha un Benavente, lluny del Benavente de les comèdies, com es veu que hi havia un Anatole France, llun del autor de la illa dels Pingüins i de «La Revolta dels Angels»?

Si existeix un Benavente que creu amb reis, amb prínceps, amb duquesses, i amb comtes (totes aquestes nicieses que tan apunyegades han sortit de l'obra general de l'autor de «Els Interessos Creats»), nosaltres callem. L'autor és monàrquic, però l'obra seva és anàrquica. Comprenem que un Honorio Maura sigui monàrquic. Comprenem que ho sigui un Peman. Ja no cal dir que ens sorprendria que no ho fossin gent com Garcia Sanchiz, en Retana, en Primo de Rivera, en Callejo, el Caballero Audaz i l'Hoyos i Vinent. No comprenem que ho sigui en Benavente.

Si almenys fos un monàrquic, carlí a la faisó d'en Valle-Inclan. Però monàrquic, i monàrquic actiu, en Benavente?

L'home de les cavernes

Diuen que en el món dels civilitzats va millorant molt el desgavell públic.

Rambla Canaletes, 8.- Telèfon 22987 i
Cursal: Rambla del Centre, 21.- Te-
lèfon 19677. Servei Individual de

BAR AMERICÀ

GLOSSARI

Les il·lusions del senyor Gil Robles o les faules de la lletera i dels pollastres

Les faules degueren nèixer en moments com els que vivim, puix que sempre han tingut bec les oques, i els animals, personatges únics o principals de les faules, saben dir i fer certes coses que no ens escauen ni hi atinem, els infeliços que tenim el costum de caminar amb dues potes.

Les dues conegudíssimes faules que avui reportem, però que vénen com l'anell al dit, es diferencien de les altres en el fet que els animals no parlen ni actuen, però amb tot i el seu paper aparentment passiu, són els primers actors de la faula.

El senyor Gil Robles ens recorda, per exemple, aquella lletera que bo i fent camí rumiava i treia comptes dels fabulosos — verament fabulosos — guanys que li pervindrien de la venda del pot de llet que duia al mercat.

Dels dinerons de la llet, se'n compraria cent ous i faria tres llocades. Del producte dels pollets se'n compraria un porc (dit sigui amb perdó); ben engreix t, valdria bé per un vaca i el seu vedellet... Vindria després el ramat, la riquesa, el deliri... I saltant d'alegria, la lletera deixa caure a terra el pot, i adéu llet, ous, pollets, porc, vaca, vedell i ramats...

Ho ha entès bé el senyor Gil Robles? No? Va, doncs, una altra faula que ací tots els vailets saben, i el noi prodigi sortit del niu de l'orde de San Tignasi, potser la ignora.

Una vegada hi havia un home, més afortunat que la lletera, que aconseguí veure piular una munió de pollets nascuts d'ous de casa, i covats per lloques de confiança. Pasava un minyó, i pregunta: — Mestre, ¿a quant feu pagar aquests pollets? Resposta.—Ja que es tracta de vós (no l'havia vist mai ni sabia qui era), us els donaré a pesseta. —Ja m'hi pensaré, fa l'altre. I se'n va, sense comprar.

Passà temps; els pollets ja s'ha fet pollastres i alguns comencen a rumbejar cresta vermella, i assa-gen aquells estridents quiquiriquís que causen tants estralls en el cor delicat i sensible de les gallines.

Torna a comparèixer l'home que volia comprar pollets i no es decidia. Ara va de veres. —Mestre, ací teniu sis pessetes i doneu-me'n mitja dotzena. —Ep —li respon el venedor—, els pollets han fet creixença i els que fa tres mesos valien una pesseta, no us els donaré ara per menys de quatre pessetes.

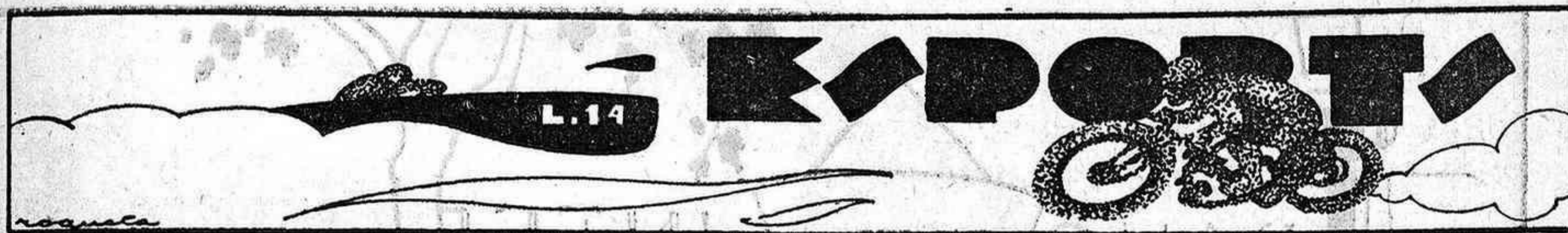
Ens entén ara el senyor Gil Robles? Es possible que tampoc. Ens permetriem d'aconsellar-li, però, que no es fiqués, amb temeritat d'adolescent, en el que se'n diuen llibres de cavalleries, si és que no en vol sortir com l'hèroi manxec. Pensi que altres, més fieros

arrauxats que ell, han pretès avalotar l'eixam, i els ha calgut fugir-ne sempre com han pogut, amb una mà a la cara i l'altra al cul.

PANICAE

Tornem-hi
Els estupefaents populars...

Cronòmetre

Es jugarà o no la promoció

Aquesta és la pregunta que cal fer a la Federació Catalana de Futbol, ara que s'ha acabat el campionat de Catalunya i s'ha iniciat el de Lliga.

Ací s'ha parlat d'una consulta feta a Madrid, i d'una resposta favorable de la Federació Nacional en la qual reconeix els drets autonòmics de Catalunya, però no s'ha fet pública la resposta al peu de la lletra. S'ha parlat que Catalunya té dret a jugar les competicions locals com vulgui i s'ha volgut dir que l'afar estava resolt, i que la promoció a Primera Categoria seria enguany per dos llocs, tal com va decidir l'Assemblea de la Catalana; però no s'ha parlat que, segons el pla Cabot, la classificació catalana no pinta res, puix que cal obtenir bona classificació al campionat de Lliga per a jugar el d'Espanya.

La Federació Catalana no ha dit a cap dels seus clubs que, a part de l'Espanyol i el Barcelona que juguen a primera Lliga, els altres participants a la segona aniran al campionat d'Espanya segons quina sigui la classificació que aconseguixin en el de Lliga que ara es juga. El C. D. Júpiter ha fet un tercer lloc al campionat català, i ningú no li ha explicat el cas, com tampoc a cap altre club de la segona categoria.

Altaveu indiscret

L'Ors, de «La Vanguardia», arrel del combat Gironès-Miller va escriure un comentari que semblava deixar entreveure que tot havia estat una combinació d'empresa, i que el cop baix no existí.

Arrel d'aquests comentaris. Lluís Meléndez, a «La Humanitat» ha dit coses un xic fora de lloc. Es clar que el comentari de l'Ors potser tenia quelcom d'intencionat, i amagava un xic d'agressivitat vers l'empresa de l'Olimpia; però el de Meléndez ens ha semblat massa de galeria i potser massa de cara a l'empresa.

En Roca, del Barcelona, és campió català de decathlon. Fins el suís Etter, que va guanyar el pentathlon sense ésser-li reconegut el dret per la seva condició d'estranger, ha tingut de batre's davant l'empenta de Roca.

Si el campionat de pentathlon català fou concedit a Roca, ara, aquest fent honor als seus mereixements, i potser per donar una prova que si Etter fou vencedor en aquella prova, i ell sense vèncer li fou donat el títol, en canvi és mereixedor de posseir-lo, ha vençut d'una diferència de cinquanta punts al suís.

Cal felicitar l'atleta Roca, que millora cada dia el prestigi del nostre atletisme.

Catalunya està de pega fins en l'hockey. Darerrament ens ha batut Castella en la final interregional jugada a Bilbao. Ja tornarà la nostra partida.

Els santboians segueixen essent la gent del Rugbi. Ara porten el cap de la classificació al campionat de Catalunya, davant del Barcelona.

Hom diu que s'entrenen a manejar la pilota ovalada, collint melons a les hortes de la vorera del Llobregat.

¿Per què el Girona ha reforçat tant el seu equip després de quedar en cinquè lloc del campionat de Catalunya, ara que anava a jugar el de Lliga?

¿Es que els directius del Girona estan disposats a jugar la promoció? ¿Es que el Girona, que en el campionat català ha quedat situat en penúltima posició, espera que la promoció no serà jugada i confia que els clubs capdavaners dels nostre futbol l'ajudaran a alliberar-se del perill perquè sigui aplicada la promoció automàtica?

Aquest afany de preparar un equip capaç d'assolir bons resultats a la Lliga sembla una revelació i bé podria ésser fruit d'una consulta que no fa pas gaires dies van fer uns directius del Girona a Ricard Cabot trobant-se aquest de pas per la Federació Catalana.

Si tot això és cert, per què no parla clar la Federació? ¿Per què en Roca i Cavall, que va dimitir el càrrec presidencial a l'Assemblea quan el representant de l'Espanyol va dir-li que no jugarien la promoció si quedaven en cinquè lloc, no ha explicat encara si segueix o no segueix dimitit?

Tot fa creure que la tan comentada i ponderada autonomia federativa es troba en crisi, i que si això succeeix i no hi ha promoció enguany a Catalunya, la crisi serà també inevitablement de Consell Federatiu.

AQUELL

El València ha començat malament el campionat de Lliga. Va perdre amb l'Espanyol, a Mestalla, i ha perdut amb l'Arenes, el qual va semblar-nos tan fluix al camp del Barcelona, i que al darrer campionat de Lliga li tocava descendir de categoria. El salvà per miracle, del descens, l'ampliació a dotze clubs darrerament establerta.

Estem veient que el navarrès Goiburu, porta pega.

I de l'Espanyol?

Si va guanyar el València potser haurem de creure que no fou un gran èxit, el seu.

El diumenge, amb l'Atlètic, va fer un excel·lent partit, però no hi havia cap home al davant que xutés a la porta.

Es passen l'estona entretenint-se amb la pilota, i quan arriben a lloc, hi ha una muralla de jugadors contraris que no els deixa treure l'artilleria.

Si l'Espanyol no pren una altra tàctica, el veiem malament.

Els del Betis, són els amos repartint llenya de la bona. El Barcelona el van guanyar anul·lant jugadors.

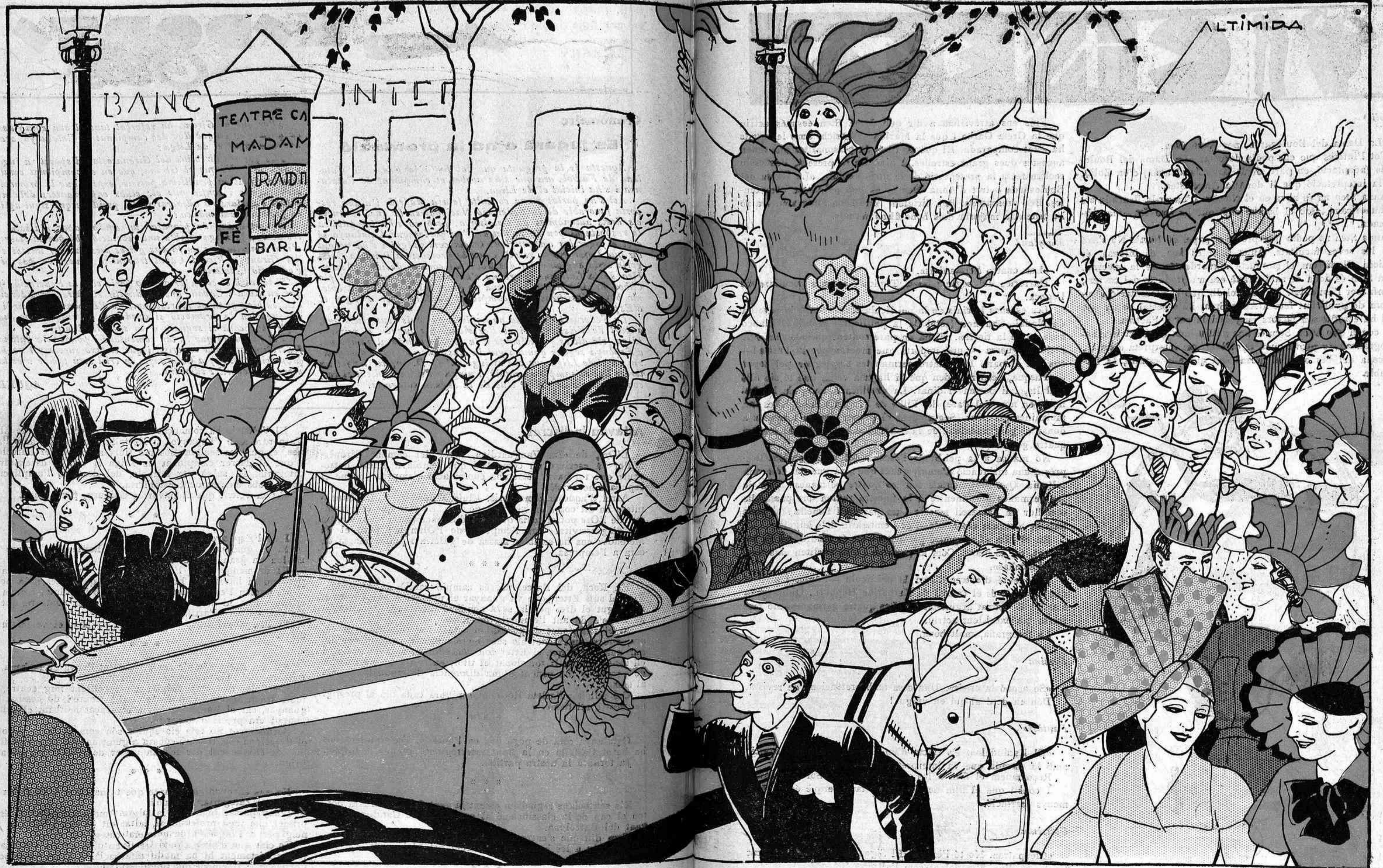
En Solé, que s'ha revelat un excel·lent mig centre, va rebre les primeres plantofades. Calia treure'l de combat per guanyar, car el Barcelona havia començat marcant el primer punt, i era precis d'aturar-lo.

Sortosament no tots els equips són com el Betis, i potser el Barcelona esgarraparà encara a'gun punt als camps de fora, que és el que cal per fer un paper de primer galant a la Lliga.

No ens en donarem compte que tornarem a temir l'Europa a primera categoria. Què no?

L'any passat jugava a la Lliga Amateur i enguany és el primer que juga professional, ha saltat de cop i volta al torneig per a l'ingrés a la primera categoria.

Es clar que d'això a pujar al Grup d'on un dia va desaparèixer tristament hi ha molta diferència. Però per ara porta l'arrencada, i sembla que no tingui aturador.

EL DIA DE LES LLUCIETES. — Que Santa Llúcia ens conservi l'alegria.

Tivoli

«La Dama del Boulevard», per Anna Sten.

Tot l'interès que ens podia despertar «La Dama del Boulevard» (adaptació, en part, de la novel·la «Nanà», d'en Zola), era la interpretació que li donaria Anna Sten.

Anna Sten no és nova en el cinema. L'haver-la llençada els nordamericans, amb el bombo amb què ho han fet, l'ha perjudicada.

Anna Sten no podia interpretar el paper de Nanà. No s'avé amb les seves facultats. Anna Sten és fina, és intensa, és graciosa. Nanà era el producte aiguarentós de la taverna. Anna Sten és dona de saló. Nanà era un producte del carrer; triomfa per l'escàndol. El que vol dir que la presentació atornadora de publicitat feta a Anna Sten, i l'especial paper que se li ha escollit són factors perjudicials per a l'actriu.

I consti que Anna Sten és una actriu, una gran actriu cinematogràfica. Ho prova quan fa oblidar que interpreta «Nanà». L'escena del bes amb el germà del qui ella estima, és formidable.

—I com s'inflent!

Fins ens atreviríem a dir que Anna Sten és més actriu que la Greta Garbo i que la Marlene Dietrich, amb les quals ha estat comparada. El que no té és la personalitat que tenen aquestes dues grans estrelles. I això ho fa present, l'excessiu reclam fet a la presentació de la nova estrella. «La Dama del Boulevard» —tret d'Anna Sten—, és una pel·lícula com tant. Ben presentada. Ben dirigida. Amb bona fotografia. I això ho tenen la majoria dels bons films actuals.

Maryland

«Las cuatro hermanitas».

Darreries del segle passat. Tòpics i escenes peculiars de l'època.

Les escenes inicials de la pel·lícula esdevenen a la revetlla de Nadal. Cau neu (rètol de la pel·lícula) «sobre el blanco sudario de la tierra». Hi ha un pare content que els seus fills facin la guerra —i que importa que mueran por la Patria!— ens diu el pare. Les quatre germanetes s'apleguen pel sopar de Pasqua, però recorden que hi ha una veïna que té sis fills malalts, i li porten el dinar. La prolífica desvalguda les beneeix en nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Elles fan moixaines als nens. Segurament el proper any es tornaran a donar el goig nadalenc de la beneficència. Què bones són les quatre germanes!

No manca a la pel·lícula l'escena del guant oblidat després d'una insinuació d'amor, guant que serà guardat com una reliquia. Que sentimentals són les quatre germanes! Una de les germanes mor mentre a la finestra refilen dos passarells o millor un passarell mascle i un passarell femella: aquesta parella —segons els rètols—, és l'emissària dels àngels.

En el film «Les quatre germanes» tot és tendre, tot és innocent, tot és blanc. Com hi suspiren i s'hi adeliten «las tier-nas doncellas».

El que té d'extraordinari la pel·lícula —l'únic, i això sí que ho és—, és el treball de Katharine Hepburn. Quina gran actriu! El tronat argument de «Les quatre germanes» no mereixia tan excel·lent actriu.

La fotografia, molt bona.

Fèmina

«Se acabó la crisis». Una cosa amb pretensions de revista. Déu en doni al qui en vulgui!

Fantàsia

«El Escándalo». Es tracta d'un film de tendresa i emoció amb la parella que va interpretar «Felipe Derblay».

Recomanem el film a les admiradores de «Sor Angèlica».

I consti que el film no els plaurà tant perquè és un film menys carrincló.

Colisèum

«Cleopatra». No té l'èxit d'«El Signo de la Cruz», malgrat tractar-se d'un film dolent com l'altre.

...s'ha de conservar l'original...

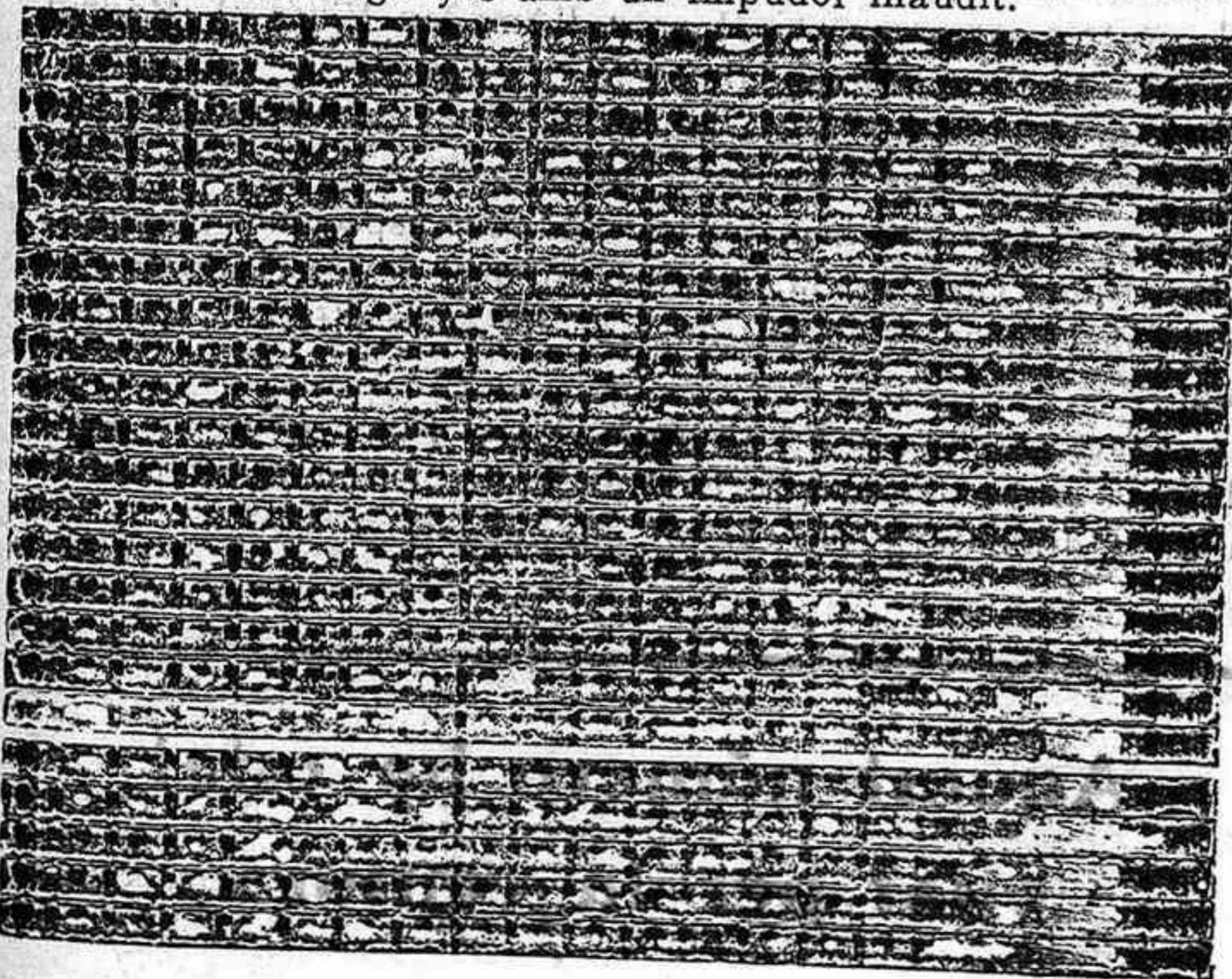
—Què fas ajejut? Puja l'altre tren, pot produir-se un xoc.
 —No f'has assabentat que avui és la festa de l'agulla?

Els qui viuen dels morts

Parlant de la tragèdia que viu l'Església catòlica, i per a millor remarcar-la, en Francesc Pujols em deia un dia: «Però no veus com amb tot i comptar amb la protecció divina, els capellans, si volen viure, s'han d'alimentar dels morts!»

L'observació és atinada. A l'Església, si no és per cosa de morts, ningú no li dona un cèntim.

Cap més institució del món no ha exprimit i aprofitat la ciència del viure, diríem del bon viure, com l'Església. No es estrany, doncs, que intentin copiar els seus mètodes aquells partits afins a l'Església mancats de vida pròpia. Els llurs representants han planat damunt Catalunya durant aquests dies. Aquells senyors que no s'havien atrevit a petjar la nostra terra ni a l'hora fosca, propícia al contraban, i al crim, ara han vingut amb aire de rept. Des de l'Emiliano fins Goicoechea, tota la fauna de la disbauxa i la picardia, el desvergonyiment i la amoralitat s'han passejat pels nostres carrers ensenyant les vergonyes amb un impudor inaudit.

—Per molts anys, Llucietal!
 —Gràcies! Però em dic Ramonal!

TELÓ ENLAIRE

Noves i Comentaris

—El Liceu segueix fent una temporada brillant. Han cantat «Il Trovatore» i «El Barber de Sevilla». Molt bé, en una obra i l'altra, tant la Càmpinyà, com la Capsir.

—Que «El Barber de Sevilla» té uns intèrprets d'excepció: Capsir, Solari, Gallefi, Bettoni.

—Que la temporada de Teatre Català, feta a Romea, ha fet guanyar a l'empresari Burgas quinze mil pessetes.

—Que, malgrat això, el dit empresari encara cerca obres de més qualitat.

—Que, segons veus volanderes, aquestes obres poden venir de la mà del monàrquic Josep M.ª Peman, i la seva penya blanca, interessats a trobar empresaris com en Burgas, disposats a vendre's el Teatre Català.

—Que l'esquer ha estat l'estrena al Romea de «Las Cortes de Càdiz», obra de l'autor d'«El Divino Impaciente».

—Que la setmana propera s'estrenarà al Poliorama, per la companyia de Mercè Nicolau, l'obra en tres actes de Ramon Vinyes: «Els brillants de l'oncle» (Fornera, rossor de pa).

—«Andrea Chenier» ha desaparegut dels cartells del Liceu. Qualsevol, després d'un bon sopar i en els temps actuals, s'adelita sentint parlar de revolucions i guillotines.

Saló de modes a la prehistòria.

—Passin, passin, exhibició dels darrers models: S'acaben de rebre.

—Demà estrena de «Les Verges caigudes», a l'Apol·ló. L'obra és de Poal-Aragall. La companyia acoblada al voltant de figures prestigioses com la d'Assumpció Casals, Visita López i Josep Clapera, és del milloret que es pot acoblar.

—Al Victòria fan una cosa dels Quinteros i en Guerrero, que es diu: «Colores i Barro». El dia de l'estrena, en Guerrero va dirigir la paraula al públic. I, com és natural, va dir que Barcelona era una gran ciutat, etc., etc. Estenent-se en el seu catalanisme momentani, en Guerrero ens va parlar d'en Vives i dels deures que els catalans tenim amb l'autor de «Doña Francisquita»: «Tenéis que dar su nombre a una de vuestras calles.» I efectivament, ja fa més de dos anys que un dels nostres carrers porta el nom d'Amadeu Vives. A Madrid sempre ens descobreixen així.

—Que el Pompeia ja ha tancat les seves portes. Malgrat la desconsideració que l'empresa ha tingut amb nosaltres, no enviant-nos entrada, hem parlat dels seus espectacles, i consti que sentim l'ensopegada. No vol dir que l'ésser l'empresa de Pompeia com ha estat, ens hagi de fer ésser diferents del que som.

—Que sembla que l'obra de F. Vidal Jové: «Mercuri i els Metges» no va tenir èxit. F. Vidal Jové és un fort temperament de dramaturg. No cal dir que triomfarà.

Diàleg de mc distetes

—Quantes creus porta!

—Llueix molt més que nosaltres.

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

ESQUELLOTS

Les miloques estiracordetes i ploraneres anomenades *fuerras vivas*, les quals, fa anys, una destacada personalitat política que avui ocupa un alt càrrec, va qualificar encertadament de «cocodrils», tornen a remenar la cua, i a eixordar-nos les oïdes amb llurs marramaus destrempats.

Ara es planyen de les tempestes que amb llurs ventositats, més que vents, han desfermat. Voldrien ésser sols a remenar les cireres, i es prenen seriosament el paper de cavallers del Castell dels Tres Dragons.

Es reuneixen, murmuren, escriuen missatges, es gasten el cul de les calces per les avantales de departaments oficials, ací, i als Ministeris, a Madrid. Voldrien un Martínez Anido que ens fes la llei, és a dir, la seva llei, i bramen desesperats perquè hom no els escolta. I si dimitissin la malintencionada *vivor* que els aguanta?

* * *

El senyor Armasa, molt senyor nostre, ha estat molt felicitat per les seves intervencions al Parlament de Madrid. Els artistes de varietats el volen fer sindicat perquè els fa la competència.

* * *

El mestre Guerrero ens ha volgut donar una lliço bo i acusant-nos del lleig pecat d'ingratitude.

L'altre dia, amb motiu d'una obra seva, es va adreçar al públic, planyent-se que haguéssim oblidat tan aviat la memòria del mestre Vives, i que ja que no ens havíem preocupat tan solament de posar el seu nom a un carrer de Barcelona, ell, que no era català, estava disposat a corregir l'omissió.

La lleugeresa i despreocupació del mestre Guerrero és més greu encara perquè, com és sabut, la nostra ciutat va celebrar solemnement, fa temps, la col·locació de la làpida que porta el nom de l'autor de «L'emigrant» a un carrer barceloní.

No es preocupi, però, el mestre Guerrero de la planxa comesa. Si fa no fa, tots els qui pretenen descobrir-nos, es troben en les mateixes condicions.

* * *

S'han restablert les cerimònies del culte als asils, hospitals i altres establiments de beneficència. No cal dir com aquesta pensada del futur sant Oriol II ha estat rebuda amb una indescriptible joia pels pobres asilats que tot el dia estaven cridant: «Volem oir missa! Volem pasar el rosari!»

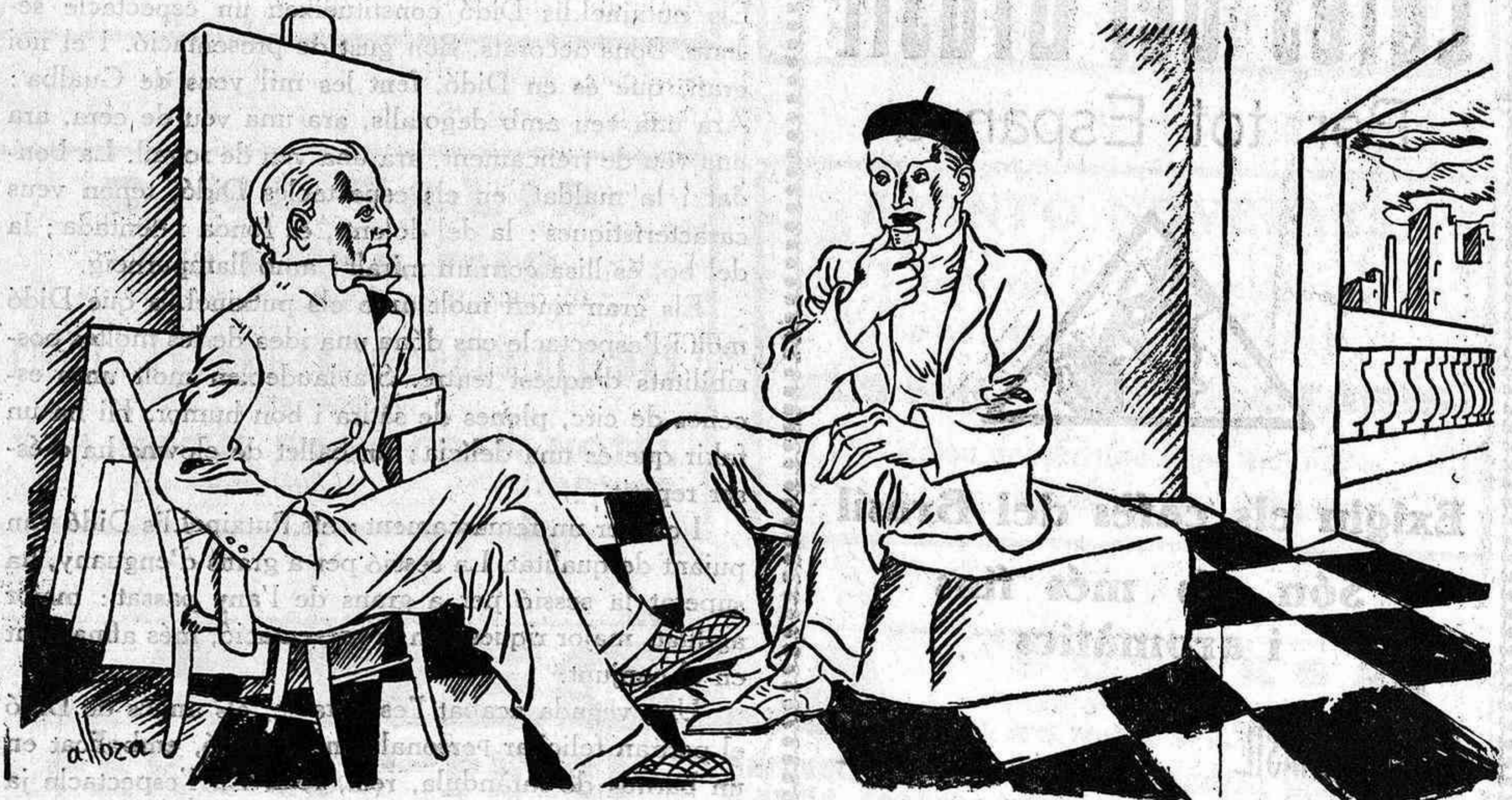
Hom diu que àdhuc estaven disposats a declarar la vaga de medecines i del brou d'aigua calenta si no se'ls donava aquesta satisfacció tan cobejada.

* * *

Ja deuen haver llegit el manifest monàrquico-satírico-centralista clerical que una colla de gent que no ha perdut el bon humor volia adreçar al país el dia dels Innocents, el qual manifest, per una indiscreció, s'ha fet públic abans d'hora.

El signen, entre altres, els conegudíssims barrilaires i gats dels frares, Calvo Sotelo (precursor i ara contrincant de Gil Robles); Avarez de la Campa (alcalde de la Dictadura que torna a remenar la cua per veure si el *dicten* una altra vegada); Eduard Aunós (ex-separatista); Eduard Callejo (l'ídol (?) del estudiants), i altres personalitats per l'estil, sense faltar-hi els senyors Benavente i García Sanchiz, per la seva doble significació: la literària i l'altra...

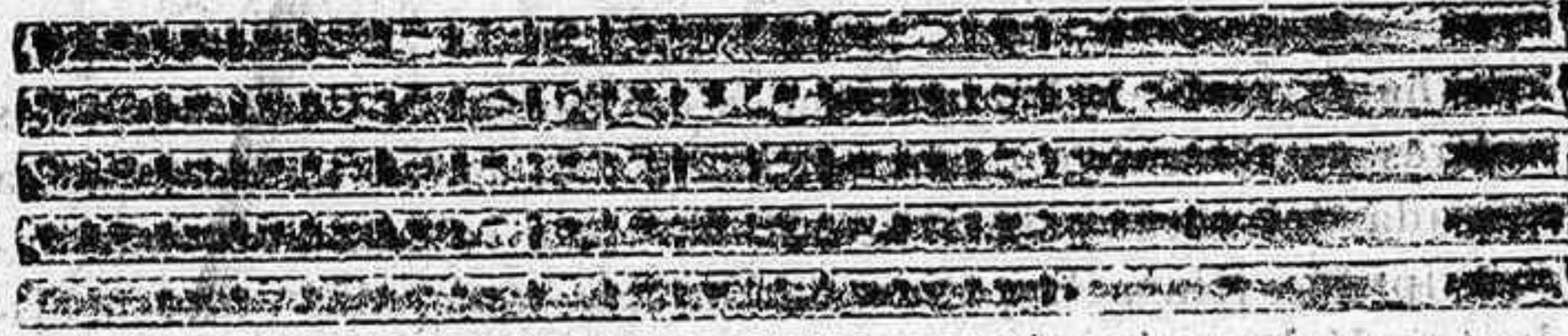
Els signants del manifest, que han aconseguit un èxit de rialles com si l'hagués redactat el senyor Muñoz Seca, s'emparen amb l'ombra de Ferran, el Catòlic, i es cobreixen amb la camisa votiva de la seva egrègia esposa, la de Ferran, i demanen no res menys que Espanya sigui catòlica, naturalment, monàrquica; que es mantingui la unitat històrica nacional que tants èxits ha presidit; que les Corts siguin orgàniques, és a dir, que els que no són orgànics no votin; que es

—Contribuiràs al Nadal del pobre?
—No! Em comptaré entre els pobres.

restableixi la «gloriosa» bandera bicolor, car el morat no els prova... Res més? Més valdria que possessin a la rifa de Nadal que potser treurién la grossa.

* * *

Diuén que el senyor Muñoz Seca, l'histrió palatí dels darrers Borbons i pallaso preferit de la «gente bien», va pels escenaris de Madrid demanant deu pessetes a cada actriu i a cada actor amb destí a una subscripció per a fer ofrena d'un mantell a l'ex-infant Beatriu que hom diu que està a punt de maridar-se.

No sabem si es tracta d'un nou acudit dels castís joglar o bé d'un acte de fervent i tronat monarquisme. Sigui com sigui, és possible que el públic no oblidarà el gest del futur acadèmic «traba lenguas».

Llegim que a Pontevedra, l'Ajuntament actual ha acordat per unanimitat nomenar fill predilecte don «Milián» Iglésias Ambrosio. Trobem molt justificat l'acord. Es una mostra d'agraïment al fill predilecte que estima tant la seva ciutat nadiua, que ha anat a fer el fet a altres llocs.

Cafés del Brasil

Per tot Espanya

Exigiu els cafès del Brasil

**Són els més fins
i aromàtics**

CASES BRASIL

BRACAFÉ

PELAYO - CARIOCA

A la llista de plats d'un restaurant econòmic del barri xinès trobem aquest joell: «Bacalao a la lata». No sabem si és facècia o bé la manifestació d'un pur i integral sentiment patriòtic. Estem certs, però, que si Royo Vilanova ho hagués llegit, li hauria caigut la baba de satisfacció.

El senyor Cambó va declarar en ple Parlament que posseïa —no digué si l'havia adquirida— la llista autèntica trobada a Governació el dia de la revolta de la Generalitat, en la qual figura el seu nom, junt amb els d'altres companys màrtirs, com a destinat a ésser afussellat. És veu que el seu nom era tan poc conegut, que calgué posar-lo en un paper per tal de no oblidar-lo.

No vol dir el senyor Cambó que amb aquest document no l'han enredat com amb aquell fals Tizià ue van encolomar-li? Hi ha cada anarquista... de Terrassa!

AQUEST NÚMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

Círcul Artístic de Sant Lluç

Sessió de Putxinel.lis Didó

La sala del Círcul Artístic està abarrotada. Molts artistes: literats, pintors, dibuixants.

Aquesta nit, els gran faran d'infants a l'espectacle. Els putxinel.lis Didó constitueixen un espectacle selecte. Bons decorats. Bon gust de presentació. I el noi gran, que és en Didó, fent les mil veus de Gualba: Ara una veu amb degotalls, ara una veu de cera, ara una veu de trencament, ara una veu de rogall. La bondat i la maldat, en els espectacles Didó, tenen veus característiques: la del dolent, és fonda i dentada; la del bo, és llisa com un mirall i amb llampurneig.

Els gran riuen molt amb els putxinel.lis que Didó mou i l'espectacle ens dona una idea de les moltes possibilitats d'aquest teatre. S'aplaudeixen molt unes escenes de circ, plenes de sàtira i bon humor. Hi ha un fakir que és una delícia; un ballet de clowns ha d'ésser repetit.

I cal fer un remarcament: els Putxinel.lis Didó van pujant de qualitat. La sessió per a grans d'enguany, ha superat la sessió per a grans de l'any passat: major agilitat, major riquesa en la presentació, més afinament en el conjunt.

Una vegada acabat l'espectacle, els amics de Didó el podran felicitar personalment. I Didó, embolicat en un barnús de faràndula, reia, reia. En l'espectacle ja s'endevina la fruïció, el companyerisme, amb que Didó tracta i mou els seus putxinel.lis.

LA MILLOR NAVALLA
D'AFAITAR?

ARTERO

NOM DE GARANTIA

MARCA REGISTRADA

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA

(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 25692

TEATRE COMIC

Gran Companyia de Revistes

¡¡EXIT!! ¡¡EXIT!!

Las Insaciables

per Margarida del Castillo i

Blanquita Pozas

APOPLEXIA

(FERIDURA)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang. les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Específics

CINE TALIA

TU ERES MIO

per Crak Gable i Jean Harlow

CON LA CÁMARA EN EL FONDO DEL MAR
en espanyol

UNA NOCHE EN EL GRAN HOTEL
per Marika Eggert **DIBUIXOS**

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

Marvellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

**SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB**

amb noves formes de control per assegurar la bona i segura acció.

CRIVATY A LA BIBLIOTECA
MATEU BARCELONA

Les Llucietes

- Carlets, vingui a celebrar la diada amb nosaltres.
- Amb vosaltres ho celebraria tot, però tinc la dona, i no es diu Llucieta.